

Ενθύμηση: Μία Φιλοσοφική Προσέγγιση

Κωνσταντίνος Τοκμακίδης

Καθηγητής ΑΠΘ, Τμήμα Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών,
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ktok@auth.gr

Περίληψη: Ερχόμαστε στον κόσμο και όλοι είναι χαρούμενοι γύρω μας, όμως καθώς περνάνε τα χρόνια, αυτή η χαρά που υπήρχε τριγύρω μοιάζει να απομακρύνεται ολοένα και περισσότερο. Αναζητώντας την χαρά, προτείνεται μία διαφορετική προσέγγιση, που είναι μία φιλοσοφική εσωτερική αναζήτηση. Επειδή πιστεύω ότι κατανοώντας ή ακόμα καλύτερα γνωρίζοντας και κατανοώντας, μπορούμε να επεκταθούμε έως εκεί που δεν φανταζόμαστε. Τώρα η αιτία που δυσκολευόμαστε να κατανοήσουμε, είναι κατά πάσα πιθανότητα η άγνοιά μας. Μία συμβολή στην απαλλαγή από την άγνοια και στην αρχή της γνώσης είναι αυτό που ονομάζεται ενθύμηση, επειδή πιστεύω πως η πληρότητα της γνώσης υπάρχει εγγενώς καταγεγραμμένη μέσα μας, απλά την αγνοούμε και δεν την προσεγγίζουμε. Θέλοντας να συμβάλλω στην πορεία μας προς αυτήν την κατεύθυνση, ασχολήθηκα και έγγραψα όσα ακολουθούν.

Εισαγωγή

Η ενθύμηση είναι μία συνεχής πορεία προς την γνώση. Μέσα από αυτήν την διαδικασία διαπιστώνουμε ότι δεν είμαστε αυτό που φαίνεται ότι είμαστε. Καθώς θυμόμαστε, αναγνωρίζουμε ότι είμαστε πνεύμα μέσα σε ένα υλικό σώμα. Έτσι με αυτήν την σύνθεση βιώνουμε και πορευόμαστε στον κόσμο. Σκοπός αυτής της πορείας μας είναι να έρθουμε σε μία εσωτερική κατάσταση επίγνωσης, η οποία με την σειρά της θα μάς επαναφέρει σε αυτό που πραγματικά είμαστε. Στην πραγματική φυσική και πνευματική μας κατάσταση, στην αλήθεια μας. Αυτό το βίωμα είναι η ενθύμηση που κάποιοι αποκαλούν αφύπνιση.

Η διαδρομή που μπορεί να μάς οδηγήσει στην επιτυχία αυτού του σκοπού, είναι μία διαδρομή αποδοχής όλων όσων έχουμε βιώσει, συναντήσει, γνωρίσει, δημιουργήσει. Με απλά λόγια η αποδοχή είναι η διαδικασία και η διαδρομή, που θα μάς οδηγήσει στην γνώση της αλήθειας. Στην αντίθετη ακριβώς κατεύθυνση βρίσκεται η κριτική, η οποία μάς απομακρύνει ολοένα και περισσότερο από τον προορισμό μας, την αλήθεια μας και τελικά από την αφύπνισή μας. Ξέρετε γιατί συμβαίνει αυτό; Επειδή η κριτική διενεργείται στον χώρο του νου, ενώ η αποδοχή είναι μία διαδικασία που συμβαίνει στον χώρο της καρδιάς.

Η ενθύμηση είναι μία διαδικασία που έχει να κάνει με την επαναφορά στο συνει-

δητό της γνώσης που χάθηκε ή ξεχάστηκε. Ο μηχανισμός που επαναφέρει την γνώση είναι η παρατήρηση του κόσμου γύρω μας και μέσα μας. Θα αρχίσουμε λοιπόν το ταξίδι της ενθύμησης παρατηρώντας την φύση και την φυσιολογία μας. Με την ενθύμηση διαπιστώνουμε ότι είμαστε κάτι πολύ περισσότερο από το ορατό φυσικό μας σώμα, πέρα από τις θαυμάσιες λειτουργίες και δυνατότητές του. Όταν γευτούμε τους καρπούς της ενθύμησης διαπιστώνουμε ότι είμαστε σε απόλυτη αρμονία με όλους γύρω μας και με τον εαυτό μας επίσης. Επίσης η καρδιά μας διευρύνεται και χωράει πολύ περισσότερα, συγχωράει... Ταυτόχρονα η αντίληψή μας αγκαλιάζει ολόκληρη την δημιουργία νιώθοντας ένα αναπόσπαστο μέρος της... Δηλαδή με την ολοκλήρωση της ενθύμησης καταλήγουμε στην απόλυτη ενότητα με τα πάντα, με όλη την δημιουργία... Με μία λέξη εναρμονιζόμαστε...

Στο τέλος του ταξιδιού μας, αυτό που θα έχουμε κατακτήσει θα είναι η αρμονία μας με τα πάντα γύρω μας και με τον ίδιο μας τον εαυτό. Και κάτι ακόμα πιο πολύτιμο που θα κατακτήσουμε θα είναι η υγεία και η ευεξία μας. Επειδή, όπως θα διαπιστώσουμε με την ενθύμηση τελικά, αρχίζουν να επαναλειτουργούν όλοι εκείνοι οι μηχανισμοί με τους οποίους μάς προίκισε η φύση και η φυσιολογία μας, οι οποίοι φροντίζουν για περισσότερη χαρά και ζωή. Τέτοιοι μηχανισμοί είναι το ανοσοποιητικό μας σύστημα, η διαίσθησή μας και άλλοι.

Τι είναι όμως το αντίθετο της ενθύμησης; Οι πρόγονοί μας το ονόμαζαν λήθη, ενώ σήμερα το ονομάζουμε άγνοια. Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημανθεί ότι το αντίθετο της λήθης είναι η αλήθεια, (α στερητικό και λήθη). Η λήθη είναι μία κατάσταση στην οποία η ύπαρξη βιώνει την ζώδη υπόστασή της και εκείνοι που ζούνε με αυτόν τον τρόπο δεν θα έπρεπε να λέγονται άνθρωποι. Στερούνται όλες τις ανώτερες δυνατότητες του ανθρώπινου είδους, τυραννούν αυτούς που βρίσκονται γύρω τους και μάλλον είναι δυστυχημένοι. Παρόλα αυτά όμως, μερικές φορές, τούς είναι αδύνατον να διαγνώσουν την κατάστασή τους, επειδή "έτσι είναι"...

Τα πέντε στοιχεία

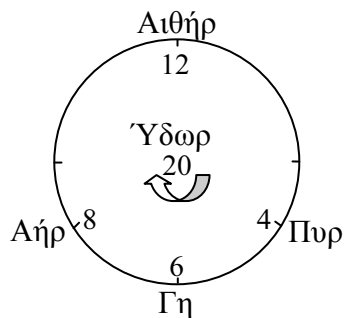
Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, η διαδικασία της ενθύμησης αρχίζει πάντα με την παρατήρηση. Παρατηρώντας λοιπόν την φύση γύρω μας, τον εαυτό μας, τον κόσμο και τους άλλους, μπορούμε να αναγνωρίσουμε και να θυμηθούμε πολλές βασικές γνώσεις που μάς διαφεύγουν. Από τις γραπτές πηγές γνωρίζουμε ότι οι αρχαίοι Έλληνες παρατηρώντας την σύσταση της φύσης ανακάλυψαν ότι αποτελείται από πέντε στοιχεία την γη, το ύδωρ, τον αέρα, το πυρ και τον αιθέρα. Σύμφωνα με τις θεωρίες της σύγχρονης κβαντικής φυσικής αυτή η περιγραφή είναι πολύ κοντά στην πραγματικότητα.

Συσχέτιζαν την δομή του στοιχείου της γης με το κανονικό εξάεδρο, δηλαδή τον κύβο, που οι έδρες του ήταν τετράγωνα. Αντίστοιχα συσχέτιζαν την δομή του στοιχείου του ύδατος με το κανονικό εικοσάεδρο, που οι έδρες του ήταν ισόπλευρα τρίγωνα. Την δομή του στοιχείου του αέρα την συσχέτιζαν με το κανονικό οκτάε-

δρο, που οι έδρες του ήταν ισόπλευρα τρίγωνα. Την δομή του στοιχείου του πυρός την συσχέτιζαν με το κανονικό τετράεδρο, που οι έδρες του ήταν ισόπλευρα τρίγωνα. Τέλος συσχέτιζαν την δομή του στοιχείου του αιθέρα με το κανονικό δωδεκάεδρο, που οι έδρες του ήταν ισόπλευρα κανονικά πεντάγωνα. Το στοιχείο αυτό το ονόμαζαν και Πέμπτη ουσία - Πεμπτουσία.

Όλα αυτά τα στοιχεία όμως, δεν είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους, αλλά εμπεριέχονται και αλληλεπιδρούν συνεχώς. Το στοιχείο της γης, είναι το πιο χονδροειδές, όσον αφορά την δομή του. Το στοιχείο του ύδατος, είναι πιο λεπτόμορφο από το στοιχείο της γης και περιβάλλει, διαποτίζει και εμπεριέχει το στοιχείο της γης. Το στοιχείο του αέρα, είναι ακόμα πιο λεπτόμορφο και από το στοιχείο του ύδατος και περιβάλλει, διαποτίζει και εμπεριέχει τα στοιχεία της γης και του ύδατος. Το στοιχείο του πυρός, είναι ακόμα πιο λεπτόμορφο και από το στοιχείο του αέρα και περιβάλλει, διαποτίζει και εμπεριέχει τα στοιχεία της γης, του ύδατος και του αέρα. Το στοιχείο του αιθέρα, είναι ακόμα πιο λεπτόμορφο και από το στοιχείο του πυρός και περιβάλλει, διαποτίζει και εμπεριέχει τα στοιχεία της γης, του ύδατος, του αέρα και του πυρός. Αυτές οι αλληλεπιδράσεις δεν μπορούν να συμβαίνουν αντίστροφα.

Στο σχήμα διακρίνονται τα πέντε στοιχεία τοποθετημένα περιμετρικά γύρω από ένα ρολόι. Στο δώδεκα βρίσκεται το στοιχείο του Αιθέρα, που σχετίζονταν με το κανονικό δωδεκάεδρο. Στο έξι βρίσκεται το στοιχείο της γης, που σχετίζονταν με το κανονικό εξάεδρο. Στο τέσσερα βρίσκεται το στοιχείο του πυρός, που σχετίζονταν με το κανονικό τετράεδρο. Στο οχτώ βρίσκεται το στοιχείο του αέρος, που σχετίζονταν με το κανονικό οχτάεδρο. Και στο κέντρο βρίσκεται το στοιχείο του ύδατος, που σχετίζονταν με το κανονικό εικοσάεδρο.

Παρατηρούμε ότι το στοιχείο της γης είναι στην βάση, ενώ το στοιχείο του αιθέρα βρίσκεται υπεράνω όλων. Επίσης επισημαίνεται ότι το στοιχείο του ύδατος αποτελεί τον σύνδεσμο όλων των στοιχείων. Ίσως έτσι μπορούμε να κατανοήσουμε ότι το στοιχείο αυτό, που εκφράζεται με την ροή στην δημιουργία, είναι απαραίτητο για την ύπαρξη της ζωής.

Τα βασίλεια της φύσης

Το επόμενο βήμα στην ενθύμηση είναι να παρατηρήσουμε την φύση γύρω μας και να διαπιστώσουμε πως συνδεόμαστε μαζί της. Κοιτάζοντας γύρω μας βλέπουμε να μάς περιβάλουν πέντε διαφορετικά βασίλεια. Θα τα απαριθμήσω προκειμένου να αρχίσουμε να τα παρατηρούμε, δεδομένου ότι όταν κάτι δεν το γνωρίζουμε δεν το προσέχουμε.

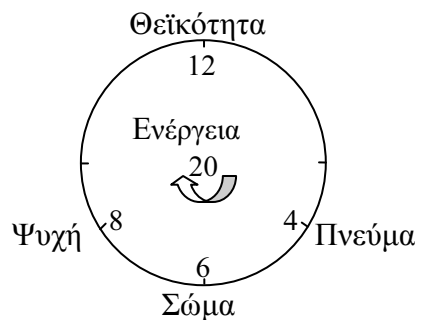
Το πρώτο είναι το ορυκτό βασίλειο, δηλαδή όλα τα στοιχεία και οι ενώσεις τους που αποτελούν το βασικό υλικό της γης, και των άλλων πλανητών. Τα βουνά, οι πέτρες, τα ορυκτά, το χώμα αποτελούν τα στοιχεία αυτού του βασιλείου. Στην αρχαία Ελλάδα ό,τι περιείχε το βασίλειο αυτό περιγράφονταν με την λέξη γη, ενώ τον πλανήτη που ζούμε τον έλεγαν γαία. Η ύλη στο βασίλειο αυτό είναι πυκνοδομημένη και φαίνεται συμπαγής. Επίσης το βασίλειο αυτό δεν αναπαράγεται, αλλά αφομοιώνει και ανακυκλώνει ότι αφήνεται στην αγκαλιά του. Με απλά λόγια ό,τι ανήκει στο βασίλειο αυτό έχει μόνο σώμα.

Το δεύτερο είναι το φυτικό βασίλειο, δηλαδή όλα τα φυτά, τα δένδρα, οι καλλιέργειες και κάθε τι που βλαστάνει ή ανθίζει στην γη. Αυτό το βασίλειο αποτελείται σύμφωνα με τους αρχαίους Έλληνες από γη και ύδωρ. Το ύδωρ όμως στην περίπτωση αυτή δεν είναι το νερό, αλλά είναι το ρέον στοιχείο της δημιουργίας, δηλαδή η ενέργεια. Με απλά λόγια ό,τι ανήκει στο βασίλειο αυτό έχει σώμα και ενέργεια. Κατά κάποιον τρόπο λοιπόν, όταν η γη αναμιχθεί με ενέργεια τότε μπορεί να μορφοποιηθεί ένα φυτό. Βέβαια δεν είναι τόσο εύκολο, όσο ακούγεται, να γεννηθεί ένα φυτό επειδή χρειάζεται και κάποιος νους να το σκεφτεί πως θα είναι για να γεννηθεί. Κάθε τι που υπάρχει το έχει σκεφτεί πάντα κάποιος ως ιδέα και έτσι το γέννησε.

Το τρίτο είναι το βασίλειο των ερπετών, των ψαριών και των πουλιών, δηλαδή όλων των οργανισμών που αναπαράγονται με αυγά και δεν είναι θηλαστικά. Αυτό το βασίλειο σύμφωνα με τους αρχαίους Έλληνες αποτελείται από γη, ύδωρ και αέρα. Δηλαδή πέρα από την γη και την ενέργεια υπάρχει και ένα τρίτο στοιχείο που είναι ο αέρας και από αυτό το στοιχείο προέρχεται η ψυχή του ζώου. Με απλά λόγια ό,τι ανήκει στο βασίλειο αυτό έχει σώμα, ενέργεια και ψυχή.

Το τέταρτο είναι το βασίλειο των θηλαστικών, δηλαδή όλων των οργανισμών που αναπαράγονται εγκυμονώντας και θηλάζοντας τα μικρά τους. Αυτό το βασίλειο σύμφωνα με τους αρχαίους Έλληνες αποτελείται από γη, ύδωρ, αέρα και πυρ. Το πυρ εκδηλώνεται ως το πνεύμα του ζώου. Με απλά λόγια ό,τι ανήκει στο βασίλειο αυτό έχει σώμα, ενέργεια, ψυχή και πνεύμα.

Και τέλος είναι το πέμπτο βασίλειο των ανθρώπων, που αποτελεί την κορωνίδα της δημιουργίας. Αυτό το βασίλειο σύμφωνα με τους αρχαίους Έλληνες αποτελείται από γη, ύδωρ, αέρα, πυρ και αιθέρα. Όπου ο αιθέρας εκπροσωπεί την θεϊκή παρουσία, το έλλογο κομμάτι του ανθρώπου. Με απλά λόγια ό,τι ανήκει στο βασίλειο αυτό έχει σώμα, ενέργεια, ψυχή, πνεύμα και θεϊκότητα. Όλα τα άλλα δημιουργήματα εκτός από τον άνθρωπο στερούνται της θεϊκότητας. Όμως και ο ίδιος ο άνθρωπος όταν δεν έχει

αναγνωρίσει την ύπαρξη της θεϊκότητάς του, μοιάζει με ζώο. Αυτό επισημαίνεται και στο διάναγμα που λέει "άνθρωπος εν τιμή ων ου συνήκε, παρασυνεβλήθη τοις κτήνεσι τοις ανοήτοις και ομοιώθη αυτοίς".

Οι σχέσεις μας με τα βασίλεια της φύσης

Όσα προαναφέρθηκαν καλό θα ήταν να αντιμετωπίζονται με σοφία και σύνεση, δεδομένου ότι η επιβίωσή μας και η ευζωΐα μας εξαρτώνται άμεσα από την εύρυθμη λειτουργία μας μέσα στην φύση και την αρμονική μας αλληλεπίδραση με τα πέντε αυτά βασίλεια. Η ύπαρξή μας βρίσκεται σε άμεση σύνδεση με κάθε ένα από αυτά τα βασίλεια και ανταλλάσσει πληροφορίες με τους παρακάτω τρόπους.

Με το πρώτο βασίλειο, το ορυκτό, βρίσκεται σε άμεση σύνδεση το φυσικό μας σώμα. Για την ακρίβεια δανειζόμαστε το φυσικό μας σώμα από το ορυκτό βασίλειο και όταν πια ολοκληρώσουμε τον επίγειο βίο μας το επιστρέφουμε πίσω στην γη. Συνακόλουθα το κυρίαρχο στοιχείο στο βασίλειο αυτό είναι το στοιχείο της γης. Συνεπώς η σύσταση του φυσικού σώματος είναι παρόμοια με την σύσταση του ορυκτού βασιλείου. Όταν λοιπόν δεν φροντίζουμε όσο πρέπει το φυσικό μας σώμα, τότε μπορεί να εμφανίσει ελλείψεις σε διάφορα στοιχεία όπως είναι το ασβέστιο, το μαγνήσιο, το πυρίτιο κλπ. Ως αποτέλεσμα των ελλείψεων αυτών μπορεί να έχουμε συμπτώματα και ασθένειες. Όπως φροντίζουμε και αγαπάμε το φυσικό μας σώμα, ανάλογα οφείλουμε να φερόμαστε και στο ορυκτό βασίλειο, προκειμένου να έχουμε μία ισορροπημένη και αρμονική σχέση μαζί του. Όταν η συμπεριφορά μας υποδηλώνει απληστία και υποτίμηση τότε θα θερίσουμε τις συνέπειες, δηλαδή το σώμα μας σε συντονισμό με την γη θα εκδηλώσει μία μορφή διαμαρτυρίας απέναντί μας.

Με το δεύτερο βασίλειο, το φυτικό, βρίσκεται σε άμεση σύνδεση το ενεργειακό μας σώμα, δεδομένου ότι από το φυτικό βασίλειο κυρίως αντλούμε όλα τα απαραίτητα θρεπτικά συστατικά για την αύξησή μας και την επιβίωση μας. Συνακόλουθα τα κυρίαρχα στοιχεία στο βασίλειο αυτό είναι τα στοιχεία της γης και του ύδατος, που όπως είπαμε παραπάνω αντιστοιχεί με την ενέργεια. Τα πάντα γύρω μας, τα φυτά, τα ζώα, τα μέταλλα, τα δέντρα και οι άνθρωποι, όλα συντίθενται από ενέργεια, όλα έχουν ενεργειακό πεδίο γύρω τους. Αυτό το ενεργειακό πεδίο, παρόλο που είναι αόρατο στο γυμνό μη εξασκημένο μάτι, εκτείνεται προς τα έξω από το αντικείμενο. Μοιάζει με την ατμόσφαιρα της Γης, όσο δηλαδή πιο κοντά στην επιφάνεια τόσο πιο πυκνό, ενώ αραιώνει καθώς απομακρυνόμαστε από αυτήν. Επίσης, παρόμοια με την ατμόσφαιρα, έχει πολλά επίπεδα.

Με το τρίτο βασίλειο, των ερπετών, των ψαριών και των πουλιών, βρίσκεται σε συνήχηση η ψυχή μας, δεδομένου ότι όλα αυτά τα είδη είναι και αυτά έμψυχα. Συνακόλουθα τα κυρίαρχα στοιχεία στο βασίλειο αυτό είναι τα στοιχεία της γης, του ύδατος και του αέρα, που αντιστοιχεί με την ψυχή. Η ψυχή προέρχεται από την πρωταρχική ψυχή που γεννήθηκε και εκπορεύεται από το πνεύμα. Για τον λόγο

αυτόν έχει την τάση να επιστρέψει προς την γενεσιουργό αρχή της, στο πνεύμα. Σκοπός της είναι να τελειωθεί στην αγάπη και έτσι μπορεί να επιστρέψει στην αρχή που την γέννησε. Πετυχαίνει την τελείωση κάνοντας τις κατάλληλες επιλογές ώστε να φτάσει στο απόλυτο βίωμα της αγάπης. Εάν όμως δεν τα καταφέρει, τότε μπορεί να προσελκύσει κατάλληλες δοκιμασίες, προκειμένου να της δοθεί κάποια άλλη ευκαιρία.

Με το τέταρτο βασίλειο, των ανώτερων θηλαστικών ζώων βρίσκεται σε συνήχηση το πνεύμα μας. Συνακόλουθα τα κυρίαρχα στοιχεία στο βασίλειο αυτό είναι τα στοιχεία της γης, του ύδατος, του αέρα και του πυρός, που αντιστοιχεί στο πνεύμα. Εξυπακούεται ότι όλα τα ανώτερα θηλαστικά έχουν το καθένα το δικό του πνεύμα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι έχουν και συνείδηση. Αυτό που μοιάζει να έχει την συμπεριφορά της συνείδησης στα ζώα αυτά, είναι η αγελαία συνείδηση, κάτι σαν την συλλογική συνείδηση που αναγνωρίζουμε σε ομάδες ανθρώπων. Βέβαια αυτή η συνείδηση στα ζώα, έχει μοναδικό σκοπό την διατήρηση του είδους. Για τον λόγο αυτό, τα περισσότερα από τα ανώτερα θηλαστικά, συνηθίζουν να ζουν σε ομάδες.

Και τέλος στο πέμπτο βασίλειο, το ανθρώπινο βασίλειο, βρίσκεται ο άνθρωπος που αποτελεί την πιο εξελιγμένη μορφή ζωής στην γήινη δημιουργία. Τα κυρίαρχα στοιχεία στο βασίλειο αυτό είναι τα στοιχεία της γης, του ύδατος, του αέρα, του πυρός, και του αιθέρα που αντιστοιχεί στην θεϊκότητά μας. Αξίζει να προσέξουμε ότι μόνον ο άνθρωπος φέρει το στοιχείο του αιθέρα και συνεπώς είναι το μοναδικόν στην φύση που έχει θεϊκότητα.

Οι τρεις κόσμοι

Αν παρατηρήσουμε ακόμα πιο προσεκτικά θα διαπιστώσουμε ότι όλοι οι άνθρωποι ζούνε σε τρεις διαφορετικούς κόσμους ταυτόχρονα. Αυτοί είναι με την σειρά από τον κατώτερο προς τον ανώτερο, ο υλοενεργειακός κόσμος, ο ψυχικός κόσμος και ο πνευματικός κόσμος. Ο υλοενεργειακός κόσμος αποτελείται από ύλη και ενέργεια και περιλαμβάνει το φυσικό και ενεργειακό σώμα όλων των υπάρξεων που αντιλαμβανόμαστε με τις αισθήσεις μας. Περιλαμβάνει λοιπόν τα πάντα ορυκτά, πράγματα, φυτά, ζώα και ανθρώπους. Στον κόσμο αυτόν τα στοιχεία που επικρατούν είναι η γη και το ύδωρ. Επίσης ένα χαρακτηριστικό αυτού του κόσμου είναι η κυριαρχία των αντιθέσεων, δηλαδή άσπρο-μαύρο, καλό-κακό, γλυκό-πικρό, ζεστό-κρύο κοκ.

Ο ψυχικός κόσμος περιλαμβάνει τις ψυχές όλων των έμβιων όντων. Περιλαμβάνει λοιπόν τις ψυχές των ζώων και των ανθρώπων. Ο ψυχικός κόσμος εμπεριέχει τον υλοενεργειακό, τον διαποτίζει και τον διαπερνά. Το κυρίαρχο στοιχείο στον κόσμο αυτόν είναι ο αέρας, ο οποίος σε συνδυασμό με το ύδωρ και την γη γεννάει ζωντανή ψυχή, ενώ μόνος του είναι μία ψυχή χωρίς ζωή. Στον ψυχικό κόσμο επικρατούν και πάλι τα αντίθετα, όπως στον υλοενεργειακό, δηλαδή οι έννοιες και στο επίπεδο

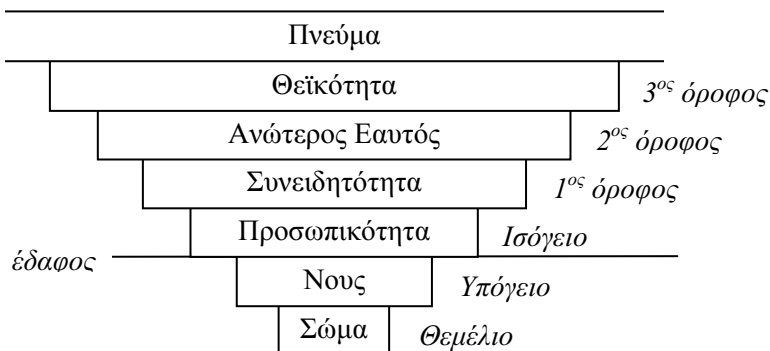
της ψυχής μπορεί να είναι καλές ή κακές, αγαθές ή πονηρές, φωτεινές ή σκοτεινές, αληθινές ή ψεύτικες κοκ.

Ο πνευματικός κόσμος περιλαμβάνει τα πνεύματα όλων των υπάρξεων. Στον κόσμο αυτόν κυριαρχεί η θεϊκή παρουσία και σε αυτόν ανήκουν οι άγγελοι και οι αρχάγγελοι. Είναι ο μόνος ισορροπημένος κόσμος επειδή σε αυτόν γίνεται μόνο το θέλημα του δημιουργού. Επίσης αυτό που τον χαρακτηρίζει είναι ότι δεν είναι ένας κόσμος αντιθέτων όπως οι προηγούμενοι, δηλαδή εδώ οι έννοιες είναι μοναδικές, πρωτογενείς και υφίστανται μόνο στην θετική τους εκδοχή. Για παράδειγμα δεν υπάρχουν οι έννοιες σκοτάδι, ψέμα, φόβος, μίσος και όλες οι σημασίες που υπονοούν την έλλειψη κάποιου πράγματος. Υπάρχουν μόνον οι έννοιες φως, αλήθεια, αγάπη και γενικά όλες οι πρωταρχικές σημασίες, των οποίων η έλλειψη γεννάει τις δευτερογενείς σημασίες, όπως αναφέρθηκαν πέντε σειρές πιο πάνω.

Όσοι δεν αντιλαμβάνονται την ύπαρξη των τριών αυτών κόσμων, απλά ζούνε σε μία ψευδαίσθηση, που μπορεί να διαφέρει από άνθρωπο σε άνθρωπο. Δεν έχει όμως καμία σημασία εάν αντιλαμβάνεται κάποιος ή όχι την ύπαρξη των τριών αυτών κόσμων, επειδή έτσι και αλλιώς ζει, υπάρχει και κινείται μέσα σε αυτούς. Απλά έχει την δυνατότητα να γνωρίζει αυτήν την κατάσταση του βίου του ή να την αγνοεί. Φυσικά όταν αγνοούμε κάποιον από αυτούς τους κόσμους και δεν αντιλαμβανόμαστε την ταυτόχρονη διαβίωσή μας και στους τρεις, τότε ζούμε μία ζωή περιορισμένων δυνατοτήτων. Μερικές φορές μία τέτοια ζωή μπορεί να μάς οδηγήσει στην ασθένεια και στον θάνατο. Ωστόσο πάντα εμείς έχουμε την δυνατότητα να επιλέξουμε πως θα ζήσουμε την ζωή που μάς χαρίστηκε.

Η δομή της ύπαρξης

Θέλοντας να παρουσιάσω μία εικόνα για την δομή της ανθρώπινης ύπαρξης, θα επιχειρήσω μία παρομοίωση της ύπαρξης με μία πολυώροφη οικοδομή. Στην οικοδομή αυτήν το φυσικό μας σώμα είναι το θεμέλιο, ενώ στο υπόγειο βρίσκεται ο νους ως καθημερινή λειτουργία, οι σκέψεις. Στο ισόγειο, όπου συνήθως υπάρχουν οι βιτρίνες στα καταστήματα, βρίσκεται η προσωπικότητα, αυτό που θέλουμε να φαίνεται προς τους γύρω μας από την ύπαρξή μας. Κάποιοι ονομάζουν αυτό το τμήμα της ύπαρξης "εγώ".

Στους επόμενους τρεις ορόφους της οικοδομής αυτής βρίσκονται με την σειρά η συνειδητότητα, ο ανώτερος εαυτός και η θεϊκότητα. Η συνειδητότητα που είναι στον πρώτο όροφο, ονομαζόταν από τους αρχαίους και αισθητική ψυχή, και είναι εκείνο το μέρος της ψυχής που διαχειρίζεται τις πέντε αισθήσεις μας. Έτσι αντιλαμβανόμαστε κάτι που συμβαίνει μέσω των αισθήσεών μας επειδή η συνειδητότητά μας είναι ενεργή. εάν χαθεί η συνειδητότητα τότε δεν έχουμε αντίληψη των γεγονότων που συμβαίνουν γύρω μας.

Στον επόμενο όροφο βρίσκεται ο ανώτερος εαυτός, που οι αρχαίοι τον αποκαλούσαν και διανοητική ψυχή. Εδώ είναι το μέρος της ύπαρξής μας που συσσωρεύει τις γνώσεις, τις εμπειρίες, τα βιώματα. Αυτά που συλλέγονται κατά την διάρκεια της ζωής μας στο μέρος αυτό, αποτελούν την περιουσία που δημιουργούμε στον ψυχικό μας κόσμο, που θα μάς συνοδεύει για πάντα ακόμα και όταν φύγουμε από την γη. Στο μέρος αυτό της ύπαρξης γίνονται όλες οι σοβαρές επιλογές για την κατεύθυνση που θα πορευτούμε στην ζωή μας, εάν θα επιλέξουμε τον δρόμο της αρετής ή της κακίας.

Στον επόμενο όροφο βρίσκεται η θεϊκότητά μας, σύμφωνα με τους αρχαίους η συνειδησιακή ψυχή, δηλαδή το ανώτερο και πνευματικότερο μέρος της ψυχής μας. Αυτό το μέρος της ύπαρξής μας, όταν καταφέρουμε να το προσεγγίσουμε και να το αναγνωρίσουμε, τότε έχουμε φτάσει στην κατάσταση που ο Σωκράτης ονόμαζε ευδαιμονία. Πολλοί σύγχρονοι αναζητητές της αλήθειας ταυτίζουν αυτήν την κατάσταση της ύπαρξης με την φώτιση. Όσοι φτάσανε σε αυτό το επίπεδο είναι πραγματικά ευλογημένοι και μπορούν να βοηθήσουν χιλιάδες συνανθρώπους τους. Στο επίπεδο αυτό όμως είναι πολύ δύσκολο να αντιληφθεί κάποιος την διαφορά του ψυχικού στοιχείου από το πνευματικό επειδή ακριβώς οι διαφορές είναι πολύ λεπτεπίλεπτες και δυσδιάκριτες. Δηλαδή από το σημείο αυτό και πάνω, όλα αρχίζουν να μοιάζουν μεταξύ τους. Τα κυρίαρχα βιώματα στα πεδία αυτά είναι η αγάπη, το φως, η ειρήνη και η σοφία, επειδή η πνευματική ουσία αποτελείται από αυτά ακριβώς τα στοιχεία. Και για να μην ξεχνάμε αυτά τα βιώματα, ας θυμόμαστε τον παραπάνω μνημοτεχνικό κανόνα. Τα αρχικά των τεσσάρων λέξεων που αναφέρθηκαν πέντε σειρές πιο πάνω, σχηματίζουν την λέξη "ΑΦΕΣ".

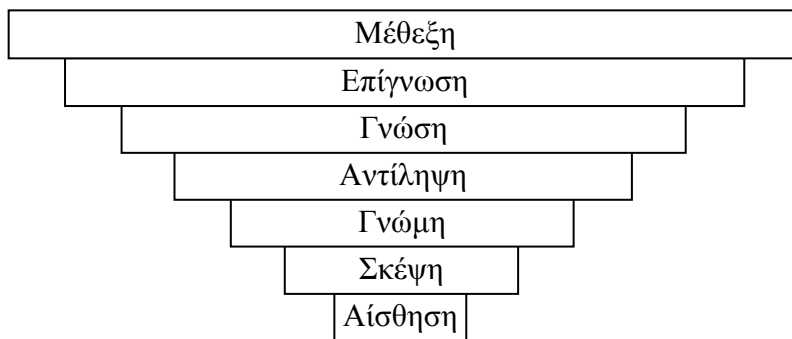
**Αγάπη
Φως
Ειρήνη
Σοφία**

Αξίζει να παρατηρήσουμε ότι στο σχήμα της προηγούμενης σελίδας, κάθε επόμενο επίπεδο είναι πιο διευρυμένο από το προηγούμενό του. Δηλαδή στο επίπεδο του σώματος και του νου είμαστε πιο περιορισμένοι στην ατομικότητά μας και δεν έχουμε πολλά κοινά στοιχεία, με απλά λόγια είμαστε εντελώς διαφορετικοί μεταξύ μας. Στο επίπεδο της συνειδητότητας όμως, έχουμε διευρυνθεί αρκετά ώστε να έχουμε αρκετά μεγάλη επικάλυψη. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η συνειδητότητά μας περιλαμβάνει κοινά στοιχεία, τα οποία μάς χρησιμεύουν ώστε να επικοινωνούμε και να συνεννοούμαστε. Όταν όμως φτάσουμε στο επίπεδο της θεϊκότητας και του πνεύματος, τότε δεν υπάρχουν διαφορές μεταξύ μας και σε εκείνο το επί-

πεδο δεν λειτουργούμε ως μεμονωμένοι ιδιώτες αλλά ως μία ενότητα, δεν υπάρχουμε ως εγώ ή εσύ αλλά μόνο ως εμείς, ως είμαστε. Εξυπακούεται ότι όσοι έχουν συνειδητοποιήσει αυτό το επίπεδο, ότι βιώνουν την ενότητα των πάντων.

Ερέθισμα και βίωμα

Στο παρακάτω διάγραμμα φαίνεται η πορεία που διαγράφει κάποιο ερέθισμα καθώς μεταβαίνει στα διάφορα επίπεδα της ύπαρξής μας. Ας υποθέσουμε ότι συμβαίνει κάτι στον κόσμο που μάς περιβάλλει. Τότε το σώμα μας χρησιμοποιώντας τις πέντε αισθήσεις μας, νιώθει κάποια συγκεκριμένη αίσθηση. Αυτήν την αίσθηση την μεταβιβάζει στον νου μας, ο οποίος με την σειρά του, συγκρίνει με τις ήδη υπάρχουσες καταγραφές του και ερμηνεύει ώστε να ταξινομήσει την πληροφορία που προσέλαβε. Όλη αυτή η διαδικασία λαμβάνει χώρα στην περιοχή του νου με την λειτουργία της σκέψης μας. Έτσι η προσωπικότητά μας διαμορφώνει την γνώμη της για αυτό που συμβαίνει στον κόσμο μας. Μέχρι αυτό το σημείο η πορεία που περιγράφηκε γίνεται σχεδόν αυτόματα σε αντίθεση με τα παρακάτω στάδια τα οποία απαιτούν την εγγρήγοσή μας για να γίνουν αντιληπτά.

Εάν όλα τα παραπάνω στάδια, όπως περιγράφηκαν, φτάσουν στο επίπεδο της συνειδητότητάς μας, τότε γεννιέται η αντίληψή μας για το συγκεκριμένο συμβάν. Η αντίληψη αυτή μπορεί να είναι σωστή ή λανθασμένη, ανάλογα με την ερμηνεία που δώσαμε στο συμβάν και τα βιώματά μας. Όταν λοιπόν κάποιο συμβάν γίνει αντιληπτό από την συνειδητότητα, στο επόμενο επίπεδο αποτελεί γνώση για τον ανώτερο εαυτό μας. Στο αμέσως επόμενο επίπεδο της θεϊκότητας, η γνώση γίνεται επίγνωση. Όμως στο επίπεδο αυτό δεν υπάρχει δυνατότητα να φτάσουν αναληθείς ερμηνείες, επειδή αυτές φιλτράρονται στο επίπεδο της γνώσης από τον ανώτερο μας εαυτό. Και τέλος στο επίπεδο του πνεύματος βιώνουμε την επίγνωση ως μέθεξη, μετέχοντας του ενός δηλαδή του παντός.

Το αλάνθαστο κριτήριο ότι μία ερμηνεία μας δεν έφτασε στα επίπεδα πάνω από τον ανώτερο εαυτό μας, είναι η ταραχή που νιώθουμε καθώς θυμόμαστε το συμβάν που σχετίζεται με αυτήν την ερμηνεία. Όταν οποιοδήποτε συμβάν μας αφήνει τε-

λείως ανέπαφους και ειρηνικούς τότε έχουμε ολοκληρώσει τον κύκλο της μάθησης στο συγκεκριμένο συμβάν και έχουμε περάσει όλα τα στάδια που αναφέρθηκαν και εικονίζονται στο σχήμα της προηγούμενης σελίδας.

Διαρκής συναλλαγή

Τώρα εάν παρατηρήσουμε την συμπεριφορά των ανθρώπων γύρω μας, θα διαπιστώσουμε ότι όλοι συναλλάσσονται με κάποιον τρόπο με τους συνανθρώπους γύρω τους. Και πέρα από την υλική συναλλαγή που είναι πιο χειροπιαστή και οφθαλμοφανής, υπάρχει και η ανταλλαγή ενεργειών μεταξύ των υπάρξεων που βρίσκονται γύρω μας. Ας δούμε λοιπόν τους τρόπους με τους οποίους συναλλάσσονται οι άνθρωποι.

Παρατηρούμε ότι μία μεγάλη μερίδα ανθρώπων στην κοινωνία ζει σε διαρκή προσπάθεια να αρπάξει κάτι από τους άλλους, από οπουδήποτε είναι δυνατόν. Στο παρακάτω σχήμα βλέπουμε ότι αυτή η τάση βρίσκεται στην βάση της πυραμίδας, είναι η μεγαλύτερη και αντιστοιχεί με το σώμα στην αντίστροφη πυραμίδα που είδαμε στην δομή της ύπαρξης. Στην επόμενη κατηγορία ανήκουν άνθρωποι που θέλουν να ανταλλάξουν, δηλαδή να εμπορευτούν. Και στην κατηγορία αυτή ανήκουν επίσης πολλοί άνθρωποι που η τάση τους αντιστοιχεί στο επίπεδο του νου.

Στην επόμενη κατηγορία ανήκουν άνθρωποι που έχουν την τάση να μοιράσουν ό,τι έχουν. Εδώ ανήκουν αρκετοί άνθρωποι και βρίσκονται στο επίπεδο της προσωπικότητας. Στην επόμενη κατηγορία ανήκουν άνθρωποι που έχουν την τάση να δίνουν ό,τι έχουν. Αυτοί βρίσκονται στο επίπεδο της συνειδητότητας. Στην επόμενη κατηγορία ανήκουν οι άνθρωποι που έχουν την τάση να προσφέρουν ό,τι έχουν και μερικές φορές και τον ίδιο τον εαυτό τους. Αυτοί βρίσκονται στο επίπεδο του ανώτερου εαυτού.

Στην επόμενη κατηγορία ανήκουν οι άνθρωποι που έχουν την τάση να θυσιάσουν ό,τι έχουν και μερικές φορές και τον ίδιο τον εαυτό τους. Αυτοί βρίσκονται στο επίπεδο της θεϊκότητας. Βέβαια στην κατηγορία αυτήν δεν ανήκουν οι αυτόχειρες και οι θυσιαζόμενοι στο όνομα μίας ιδεολογίας, επειδή όσο περισσότερο πλησιάζεις στο πνευματικό πεδίο τόσο λιγότερο νιώθεις ότι εξουσιάζεις την ζωή. Και

στην κορυφή βρίσκονται όσοι άνθρωποι βιώνουν την ενότητα των πάντων, δηλαδή το όλον και αυτοί δεν χρειάζεται ούτε να πάρουν ούτε να δώσουν κάτι, απλά υπάρχουν και με την παρουσία τους και μόνο εκπέμπουν αγάπη. Όμως όπου και αν ανήκουμε, είναι ευλογημένο έτσι ακριβώς όπως είμαστε, επειδή πάντα είμαστε στην κατάλληλη θέση στον σωστό χρόνο.

Επίλογος

Και τί αλλάζει τώρα που τα ξέρουμε όλα αυτά; Απλά αυτό το ερώτημα δεν θα το απαντήσω προς το παρόν, αλλά θα αφήσω να το απαντήσει ο καθένας μας. Προσωπικά θεωρώ ότι όταν υπάρχει η κατάλληλη γνώση, τότε δημιουργούνται και οι κατάλληλες συνθήκες για να προχωρήσουμε σε περισσότερη γνώση και περισσότερη ζωή. Έχοντας λοιπόν αυτήν την προσδοκία, αφήνω το πεδίο ελεύθερο για κάθε καλόπιστο προβληματισμό, επειδή όταν μάς απασχολεί κάτι, πάντα έχουμε μία ευκαιρία να αναπτυχθούμε.

Βιβλιογραφία

Πέτρου Γράβιγκερ, Ο Πυθαγόρας και η μυστική διδασκαλία του Πυθαγορισμού, εκδόσεις Ιδεοθέατρον, Αθήνα 1998

Rupert Sheldrake, A new science of life, Icon Books Ltd., UK 2009